

DZIENNIK URZĘDOWY

• MINISTERSTWA SKARBU.

Cena niniejszego numeru 10 mk. (z przesyłką pocztową 12 mk.). Prenumerata kwartalna 100 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem: 30 mk. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu”, należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 512-64, tel. admin. № 512-71.

TREŚĆ: **Podatki bezpośrednie:** 99. Okólnik w sprawie potrąceń z uposażeń pracowników na poczet pod. dochodowego 100. Sprostowanie rozp. Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych w przedmiocie ustalenia głównych i bocznych linii kolejowych do celów wymiaru podatku przemysłowego. 101. Sprostowanie rozp. Ministra Skarbu w przedmiocie wykonania ustawy o ujednostajnieniu ustaw i rozp. o podatku przemysłowym.

Przepisy rachunkowe i kasowe: 102. Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie rachunku czekowego C. K. P. w Poczтовой Kasy Oszczędności.

Sprawy walutowe: 103. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra b. dzielnicy pruskiej o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi. 104. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra b. dzielnicy pruskiej w przedmiocie wykonania rozp. o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi. 105. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra b. dzielnicy pruskiej w sprawie wydawania przez delegatów Ministerstwa Skarbu pozwoleń na wywóz kruszców szlachetnych 106. Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie instrukcji do rozp. o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi z d. 31 grudnia 1920 r. 107. Kursy walut zagranicznych za m. luty 1921 r. 108. Stan emisji biletów P. K. K. P. d. 10/II 1921 r.

Prawo ubezpieczeniowe: 109. Okólnik w sprawie wykupu portfeli od towarzystw zagranicznych. 110. Okólnik w sprawie podwyższenia kapitałów zakładowych przez akcyjne spółki ubezpieczeniowe. 111. Okólnik w sprawie propozycji ubezpieczenia emigrantów jadących na głosowanie na Górny Śląsk.

Podatki bezpośrednie.

99.

OKÓLNİK L. 510/21/S. V. 5.

Do wszystkich Izb Skarbowych, Dyrekcji Skarbu we Lwowie i Cieszynie.

Z wiadomości, jakie posiada Ministerstwo Skarbu, okazuje się, że wpływy do Kas państwowych tytułem wpłat na poczet państwowego podatku dochodowego, przypadającego w drodze potrąceń od wynagrodzeń pracowników, są naogół — wbrew oczekiwaniu — bardzo nieznaczne, a to z tej przyczyny, że zaledwie znikomo mała ilość służbodawców skutecznie wymagane potrącenia i wpłaca potrącone kwoty do Kasy.

Wobec takiego stanu rzeczy, Ministerstwo Skarbu, powołując się na przepis, zawarty w § 26 Instrukcji Ministra Skarbu z dnia 8 listopada 1920 r., ogłoszonej w Nr. 46 Dz. Urz. Min. Sk. z dnia 20 grudnia 1920 r., poleca Izdom Skarbowym wydanie odpowiedniego zarządzenia w tym kierunku, aby właściwe władze skarbowe zwróciły bezzwłocznie uwagę jaknajszerszego ogółu służbodawców na skutki, wynikające z niespełnienia obowiązku, włożonego postanowieniami art. 89 — 92 ustawy o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym z dnia

16 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 82, poz. 550) oraz przepisami §§ 11 — 16 rozp. Min. Sk. z dnia 8 listopada 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 20 grudnia 1920 r. Nr. 115, poz. 765). Ponadto jest ważnym obowiązkiem władz skarbowych przestrzegać, by określony wyżej ustawowy obowiązek potrącenia podatku był rzeczywiście wykonywany. W tym celu należy na podstawie danych, jakimi władza skarbowa i Instancja rozporządza, w szczególności na podstawie materiału wymiarowego, zebranego przy innych kategoriach podatków, sprawdzać, czy pracodawcy potrącają i wpłacają do Kasy skarbowej podatek dochodowy od uposażeń służbowych swych pracowników. W wypadkach oczywistego uchylania się od tego obowiązku, należy na podstawie art. 59 ustawy, celem wykonania nadzoru w myśl powołanego § 26 instrukcji, wezwać winnych zaniedbania służbodawców do udzielenia informacji i wyjaśnień w przedmiocie ilości i wysokości wyplaconych w bieżącym roku wynagrodzeń, z zagrożeniem, że za niezastosowanie się do wezwania będzie nałożona kara na podstawie art. 97 ustawy i równocześnie niepotrącone i niewpłacone w przepisany termin kwoty będą ściągnięte w drodze przymusowej od służbodawców na podstawie art. 92 i 93 ustawy.

Wzmiankowane wyżej zwrócenie uwagi służbodawców można skutecznie przez umieszczenie w miejscowych pismach komunikatu urzędowego następującej treści:

„W grudniu 1920 r. w Nr. 46 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z tegoż roku, ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 listopada 1920 r. do ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym.

Powyższe rozporządzenie zawiera między innymi postanowienia, dotyczące ustawowego obowiązku służbodawców do potrącania podatku dochodowego, przypadającego od wynagrodzeń zajętych u nich pracowników.

Potrącenie na poczet tego podatku winno być dokonywane przy każdorazowej wypłacie wynagrodzenia i odsyłane do właściwej Kasy Państwowej w terminie, ustawą wyznaczonym, w wysokości określonej w art. 23 ustawy, biorąc wypłacone wynagrodzenia w stosunku 7/10 części ich rzeczywiście wypłaconych. Wynagrodzenie za pracę najemną, świadczoną w naturze, traktuje się przytem narówni z wynagrodzeniami pieniężnymi.

Obowiązek wpłacenia podatku dochodowego, obliczonego i potrąconego od wynagrodzeń pracowników ciąży całkowicie na służbodawcach.

Niespełnienie tego obowiązku w swoim czasie naraża służbodawców na zapłacenie należnego od uposażeń służbowych pracowników podatku z własnych funduszy wraz z odsetkami za zwłokę od sum niepotrąconych i nieodesłanych do Kasy. Nadto, w wypadkach nieuczynienia zadość wezwaniom władzy do potrącania i odsyłania podatku, służbodawcy mogą ściągnąć na siebie dotkliwe kary pieniężne, przewidziane w ustawie.

Nadmienia się przytem, że dla zapobieżenia jakimkolwiek nieporozumieniom pomiędzy pracownikami a służbodawcami na tle potrąceń podatku dochodowego, jest wskazane, aby taki komunikat był jaknajrychlej podany do ogólnej wiadomości pracowników publicznem obwieszczeniem, rozplakatowanem w lokalach przedsiębiorstw i instytucji, zatrudniających większą ilość pracowników (np. w fabrykach, kopalniach, instytucjach samorządowych, w większych majątkach ziemskich i t. d.). Ponadto winno to publiczne obwieszczenie obejmować również całościową treść artykułu 23 ustawy, t. j. skalę podatkową wraz z uwagami. Zarządzenia nakładu odpowiedzialnej ilości obwieszczeń pozostawia się władzy skarbowej II instancji.

Warszawa, dnia 24 lutego 1921 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) Rybarski.

100.

SPROSTOWANIE

zaszłych wskutek użycia niewłaściwego rękopisu omyłek druku w ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu Nr. 5—6, poz. 50 z r. 1921 rozporządzeniu Ministra Skarbu z 10 grudnia 1920 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych, w przedmiocie ustalenia głównych i bocznych linii kolejowych, do celów wymiaru podatku przemysłowego na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Wstęp przed tekstem § 1 winien opiewać:

„ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 grudnia 1920 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych w przedmiocie ustalenia głównych i bocznych linii kolejowych do celów wymiaru podatku przemysłowego zarządza się, co następuje:

Celem wykonania końcowego ustępu art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 66 poz. 437) w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym zarządza się, co następuje:

Warszawa, dnia 21 lutego 1921 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) Rybarski.

101.

SPROSTOWANIE

zaszłych wskutek użycia niewłaściwego rękopisu ważniejszych omyłek druku w ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr. 5, i 6, p. 49 z r. 1921 rozporządzeniu Ministra Skarbu z 10 grudnia 1920 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. Dz. Ust. R. P. Nr. 66, poz. 437, o ujednostajnieniu na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym.

1.

Wstęp przed tekstem § 1 winien opiewać:

„ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 grudnia 1920 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym.

Na mocy art. 41 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 66, poz. 437) zarządza się, co następuje:

2.

W § 1, część druga powinna opiewać: „Zamiast tej instrukcji wprowadza się w życie przepisy niniejszego rozporządzenia oraz specjalną instrukcję Ministra Skarbu”;

3.

W § 2, część druga i trzecia powinny opiewać: „Od samodzielnych wolnych zajęć zawodowych, wliczonych w ust. 2 art. 16 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. nie opłaca się zasadniczego podatku przemysłowego, lecz tylko podatek przemysłowy dodatkowy w postaci procentowego podatku od zysku.

Wydawcy pism periodycznych opłacają zasadniczy oraz dodatkowy podatek przemysłowy, o ile ich wydawnictwo nie podpada pod wyjątkowy prze-

pis art. 2 ustawy ros. z dnia 9 stycznia 1915 r., t. j. o ile wydawca nie jest równocześnie wyłącznym autorem pisma perjodycznego i w takim wypadku nie podlega w myśl ust. 2 art. 16 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. tylko dodatkowemu podatkowi przemysłowemu”.

4.

W § 3 części pierwszej w wierszu 6 zamiast „wysokości zasadniczego”, winno być: „wysokości przypadającego od nich zasadniczego”.

W ustępie 6, w wierszu 4, zamiast „noweli”, winno być „ustawy ros.”.

W ustępie 9, wierszu 2, zamiast słów „również przedsiębiorstwa”, winno być „również te przedsiębiorstwa”.

W ustępie 9, wierszu 3, zamiast słów „I kategorii”, winno być „I. tej kategorii”.

5.

W § 4, wierszach 5 i 6, zamiast słów „w następujący sposób”, winno być „w sposób wskazany w art. 5 — 16 niniejszego rozporządzenia”.

6.

W § 5, części 2, wierszu 1, zamiast „tworzą”, winno być „tworzy”.

7.

W § 9, wierszu 1, zamiast słów „członków miejscowych”, winno być „członków komisji miejscowych”.

8.

W § 11, części 3, wierszu 7, zamiast słów „paragrafach, a w szczególności”, winno być „paragrafach, własnym rozporządzeniem. W szczególności”.

9.

W § 15, część 1, winna opiewać „Uchwały Komisji są ważne w obecności — prócz przewodniczącego przynajmniej połowy członków”.

10.

W § 16, części 6, wierszach 9, 10 i 11, zamiast słów „płatnik winien być powtórnie powiadomiony w trybie przepisany”, winno być słowa „należy płatnika powiadomić powtórnie w przepisany porządku”.

11.

W § 21, części 1, wierszu 3, zamiast słowa „osobistych”, winno być „od osobistych”.

W części 2, wierszu 2, zamiast słowa „drugiego”, winno być „innego”.

W części 3, wierszu 3, zamiast „główny kantor”, winno być „główne biuro”.

12.

W § 22, wierszu 1, zamiast słów „samodzielnie nie opłaca”, winno być „jako taki nie opłaca osobnego”, w wierszu 3, zamiast „biorą się”, winno być „bierze się”.

13.

W § 24, wierszu 1, zamiast słów „Zysk ten, względnie zarobek”, winno być „Zysk, względnie zarobek wskazany w § 23”.

14.

W § 30, części 5, wierszu 5, zamiast słów „się trzymać”, winno być „stożować się do” — w wierszu

7, po słowie „instrukcji”, winno być „(§ 1 niniejszego rozporządzenia)”.

15.

W § 31, części 1, wierszu 7, zamiast słowa „publicznem”, winno być „w publicznem”.

16.

W § 33, wierszu 5 i 6, zamiast słowa „nowowstępujących w”, winno być „nowopodpadających pod”, w wierszu 6 i 7, zamiast słów „mają Władze skarbowe”, winno być „Władze skarbowe powinny”.

17.

W § 34, ustępie 1, wierszu 2, zamiast słów „za pomocą”, winno być „i ogłoszoną drogą”.

18.

Po § 35 słowa „Warszawa, dnia 10 grudnia 1920 r.”, winno być skreślone.

Warszawa, dnia 21 lutego 1921 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) Rybarski.

Przepisy rachunkowe i kasowe.

102.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Centralna Kasa Państwowa zawiadamia strony zainteresowane, że w Pocztovej Kasie Oszczędności posiada rachunek czekowy № 50110.

(„Monitor Polski” Nr. 276 — 1920 r.).

Sprawy walutowe.

103.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej

z dnia 31 grudnia 1920 r.

o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi.

W wykonaniu ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 56 poz. 347 z roku 1920) zarządza się, co następuje:

Art. 1. Zakup dla celów odsprzedaży walut zagranicznych i dewiz, jako to banknotów i wszelkich wogóle papierowych znaków płatniczych, czeków, przekazów, weksli, akredytyw i wszelkiego rodzaju pozostałości rachunkowych w walutach zagranicznych, dozwolony jest wyłącznie instytucjom finansowym, działającym bądź na mocy własnych statutów, bądź też na mocy udzielonych przez Rząd koncesji.

Art. 2. Sprzedaż walut zagranicznych i dewiz osobom i firmom prywatnym dozwolona jest wyłącznie bankom akcyjnym, których siedziba zarządu znajduje się w granicach Państwa Polskiego, oraz innym instytu-

cyj finansowym, które uzyskają odpowiednie upoważnienie Ministerstwa Skarbu (z zastrzeżeniem wskazaniem w art. 18). Instytucje te otrzymują nazwę banków dewizowych.

Art. 3. Instytucjom finansowym, nie posiadającym praw banków dewizowych, o ile poddają się całkowicie przepisom niniejszego rozporządzenia, wolno sprzedawać nabyte przez nie waluty zagraniczne i dewizy wyłącznie bankom dewizowym oraz pomiędzy sobą. Instytucje te otrzymują nazwę komisjonerów dewizowych.

Art. 4. Osobom i firmom prywatnym wolno nabywać potrzebne im sumy w walutach zagranicznych jedynie w bankach dewizowych; posiadane zaś przez nie waluty zagraniczne i dewizy mogą być odstępowane tylko bankom dewizowym lub komisjonerom dewizowym, nie zaś innym osobom lub firmom prywatnym.

Art. 5. Bankom dewizowym wolno dokonywać sprzedaży walut zagranicznych i dewiz osobom i firmom prywatnym wyłącznie dla celów następujących:

a) na pokrycie zobowiązań zagranicznych, wynikających z legalnego przywozu towarów;

b) na skutecznienie zaliczek na zapłatę za legalnie sprowadzone towary;

c) na pokrycie kosztów ekspedycji i transportów towarów;

d) na spłatę długów zagranicznych, powstałych z przyczyn gospodarczo uzasadnionych,

e) na zapłatę premii asekuracyjnych za granicą, o ile wynikają one z legalnych umów asekuracyjnych;

f) na koszt podróży do wysokości 1000 fr. szw. lub równowartości w innych walutach, jednorazowo na osobę, za specjalną adnotacją na paszporcie zagranicznym;

g) na koszt utrzymania osób za granicą, o ile pobyt ich tam jest usprawiedliwiony, do wysokości 1500 fr. szw., lub równowartości w innych walutach, miesięcznie na rodzinę;

h) na utrzymanie za granicą biur przedsiębiorstw krajowych, o ile działalność ich tam jest uzasadniona z punktu widzenia interesów narodowo-gospodarczych;

i) na wszelkie inne cele gospodarczo uzasadnione, o ile zachodzi konieczność dokonania zapłaty za granicą i suma nie przewyższa 500 fr. szw. lub równowartości w innych walutach. Dla sum wyższych wymagane jest uzyskanie uprzedniego zezwolenia Ministerstwa Skarbu lub organów przezeń oznaczonych.

Art. 6. Nabywca waluty, w razie niezużytkowania jej na cel pierwotnie oznaczony, obowiązany jest zwrócić ją bankowi dewizowemu, w którym została nabyta, lub Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej po kursie nabycia; jeśli jednak kurs ten jest wyższy od kursu dnia, w którym waluta została zwróconą — po kursie tegoż dnia.

Art. 7. Banki dewizowe i komisjonerzy dewizowi obowiązani są pod kontrolą Ministerstwa Skarbu lub organów przez nie wyznaczonych prowadzić rejestry dokonanych transakcji walutami zagranicznymi i dewizami według wzorów ustalonych przez Ministerstwo Skarbu. W rejestrach tych winny być wyszczególnione: suma nabytej względnie sprzedanej waluty obcej, osoba lub firma, od której waluta została nabyta, względnie której została sprzedana, nazwisko odbiorcy zagranicznego, cel sprzedaży oraz dowody, uzasadniające legalność (art. 5) transakcji. Przedstawione przez nabywcę dowody, winny być przez bank dewizowy opatrzone stemplem, stwierdzającym sprzedaż waluty na podstawie tychże dowodów.

Art. 8. Nabywca sum w walutach zagranicznych obowiązany jest na każde żądanie Ministerstwa Skarbu lub jego organów przedstawić dla kontroli wszystkie dowody, na zasadzie których sumy powyższe zostały przez niego w banku dewizowym uzyskane.

Art. 9. Nabywca waluty uzyskuje przez sam fakt nabycia prawo wywozu teje sumy za granicę za odpowiednim zaświadczeniem, wydanem przez bank dewizowy, który sprzedaży w danym wypadku dokonał. Zaświadczenia takie winny być dodatkowo wizowane przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową lub jeden z jej oddziałów. Adnotacje banków dewizowych na paszportach zagranicznych (art. 5 f.) upoważniają do wywozu waluty bez osobnego zaświadczenia i nie wymagają dodatkowego wizowania przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową.

Art. 10. Wywóz walut zagranicznych i dewiz, nie pochodzących z kupna w bankach dewizowych, dozwolony jest bez uzyskiwania specjalnego pozwolenia do wysokości 150 fr. szw. lub równowartości w innych walutach. Dla wywozu sum do wysokości 1000 fr. szw. lub równowartości w innych walutach wymagane jest zezwolenie Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub jednego z jej oddziałów. Zezwolenia takie udzielane będą za okazaniem paszportu zagranicznego.

Pozwoleń na wywóz sum wyższych udziela Ministerstwo Skarbu, lub organy przez nie wyznaczone.

Art. 11. Wywóz marek polskich w gotówiznie, w czekach lub przekazach dozwolony jest bez specjalnego pozwolenia do wysokości 3000 marek polskich jednorazowo lub 10.000 marek miesięcznie. Pozwoleń na wywóz marek polskich do kwoty 50.000 mk. pol. udziela Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i jej oddziały.

Pozwoleń na wywóz sum wyższych udziela Ministerstwo Skarbu lub: wyznaczone przez nie organy.

Dla wywozu weksli, wystawionych w walucie polskiej, niezbędnem jest uzyskanie pozwolenia Min. Skarbu lub wyznaczonych przez nie organów.

Art. 12. Wywóz za granicę papierów procentowych i dywidendowych oraz sprzedaż ich i zastaw osobom i firmom, mającym siedzibę za granicą, wymaga zezwolenia Ministerstwa Skarbu lub wyznaczonych przez nie organów. Zezwolenie takie może być udzielone również generalnie, odnośnie do pewnego gatunku papierów, względnie pewnej instytucji.

Art. 13. Sprzedaż za granicę wypłat na Polskę dozwolona jest tylko bankom dewizowym, które obowiązane są o dokonaniu każdej takiej transakcji zawiadomić Ministerstwo Skarbu. Natomiast dokonywanie transakcji tego rodzaju przez inne firmy lub osoby uwarunkowane jest uzyskaniem uprzedniego zezwolenia Ministerstwa Skarbu lub organów przezeń wyznaczonych.

Art. 14. Dokonywanie wpłat w markach polskich na rachunki zagraniczne z polecenia osób i firm, mających siedzibę w Polsce, jak również przelew sum z rachunków krajowych na rachunki zagraniczne może być uskuteczniiane tylko w bankach dewizowych i winno być uzasadnione transakcjami z zagranicą, wyszczególnionymi w punktach a), b), c), d), e), i), art. 5.

Wypłaty w markach polskich z polecenia osób i firm mających siedzibę za granicą mogą być dokonane jedynie przez banki dewizowe.

W innych instytucjach finansowych dokonywanie powyższych operacji uzależnione jest od każdorazowe-

go zezwolenia Ministerstwa Skarbu, lub wyznaczonych przezeń organów.

Art. 15. Udzielanie kredytów w markach polskich firmom zagranicznym wymaga uprzedniego zezwolenia Ministerstwa Skarbu lub wyznaczonych przez nie organów. To samo dotyczy honorowania przekazów zagranicznych, opiewających na marki polskie, bez pokrycia. W wyjątkowych wypadkach wolno honorować przekazy takie, o ile istnieje uzasadniona pewność, że pokrycie zostało już wysłane.

Art. 16. Banki dewizowe winny w swej działalności ściśle stosować się do instrukcji wydawanych przez Ministerstwo Skarbu w ramach niniejszego rozporządzenia. Również obowiązane są wszystkie banki przedstawiać na żądanie Ministerstwa wykazy i zestawienia, dotyczące zakupu i sprzedaży walut cudzień obrotów na rachunkach zagranicznych.

Art. 17. W celu omówienia spraw, związanych z wykonaniem niniejszego rozporządzenia, i ewentualnego przystosowania zasad reglamentacji handlu walutami zagranicznymi i dewizami do wymagań życia gospodarczego, oraz sytuacji rynku dewizowego, zwolowane będą nie rzadziej, jak raz na miesiąc, przez Ministerstwo Skarbu zebrania przedstawicieli banków dewizowych oraz przedstawicieli przemysłu i handlu.

Art. 18. W wypadkach stwierdzonego pogwałcenia przez bank dewizowy lub komisjonera dewizowego przepisów, zawartych w rozporządzeniu niniejszem, jakoteż w wypadku stwierdzenia działalności, wpływającej ujemnie na stan waluty polskiej, udzielone zostaje bankowi względnie komisjonerowi przez Ministerstwo Skarbu ostrzeżenie. Jeżeli fakty powyższe zostaną dokonane świadomie, lub będą się powtarzały, bank dewizowy, względnie komisjoner dewizowy, może być pozbawiony prawa dokonywania wszelkich transakcji walutami zagranicznymi i dewizami.

Art. 19. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie dotyczą wszelkich pieniędzy rosyjskich i ukraińskich oraz koron austriacko-węgierskich (niestemplowanych).

Art. 20. Przekroczenie powyższych przepisów, niezależnie od skutków, wskazanych w art. 18, pociąga kary, przewidziane w ustawie z dn. 9 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 56 poz. 347 z r. 1920).

Art. 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu o ograniczeniu obrotów walutami i dewizami zagranicznymi z dnia 7 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 73 poz. 505) ze wszelkimi późniejszymi zmianami i uzupełnieniami oraz regulamin czynności komisji dewizowej i banków dewizowych z dnia 7 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 73 poz. 505) wraz z wszelkimi późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

Minister Skarbu:

(—) *Steczowski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *W. Kucharski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *Sł. Nowodworski.*

(Dz. Ustaw R. P. Nr. 18 z dnia 24 lutego 1921 r., poz. 104).

104.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej
z dnia 15 stycznia 1921 r.

w przedmiocie wykonania rozporządzenia o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi.

Art. 1. Jako organy Ministerstwa Skarbu, przewidziane w rozporządzeniu o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi, wyznaczeni zostają dla bezpośredniego załatwienia spraw związanych z wykonaniem powyższego rozporządzenia specjalni delegaci Ministerstwa Skarbu w następujących miejscowościach:

1) w Warszawie — dla województw Warszawskiego, Lubelskiego, Białostockiego, oraz obszarów przyznanych Państwu Polskiemu na podstawie preliminarjów pokojowych i umowy o rozejmie, zawartych w dniu 12/X 1920 r. w Rydze;

2) w Łodzi — dla obszaru województwa Łódzkiego i Kieleckiego;

3) we Lwowie — dla obszaru podlegającego kompetencji Sądu Apelacyjnego we Lwowie;

4) w Krakowie — dla obszaru podlegającego kompetencji Sądu Apelacyjnego w Krakowie z wyjątkiem m. Białej;

5) w Bielsku — dla obszaru Śląska Cieszyńskiego, łącznie z miastem Białą;

6) w Poznaniu — dla obszaru województwa Poznańskiego z wyjątkiem miasta Bydgoszczy, powiatu Bydgoskiego i Inowrocławskiego;

7) w Bydgoszczy — dla obszaru województwa Pomorskiego oraz miasta Bydgoszczy, powiatu Bydgoskiego i Inowrocławskiego.

Art. 2. Do czynności wymienionych wyżej delegatów Ministerstwa Skarbu należy w szczególności:

1) zbieranie materiału, nadsyłanego przez banki w postaci wykazów i rejestrów, opracowanie tegoż materiału oraz przesyłanie go Ministerstwu Skarbu z ewentualnymi uwagami i wnioskami;

2) rozciąganie systematycznej kontroli nad instytucjami finansowymi przez urządzenie lustracji i rewizji w tychże instytucjach;

3) rozstrzyganie na żądanie interesantów, czy decyzje banków w przedmiocie przyznawania sum w walutach zagranicznych i kredytowania rachunków zagranicznych zgodne są z obowiązującymi przepisami;

4) załatwianie bieżących spraw, wynikających ze stosowania rozporządzenia o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *Steczowski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *W. Kucharski.*

(Dz. Ustaw R. P. Nr. 18 z dnia 24 lutego 1921 r., poz. 105).

105.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem
b. Dzielnicy Pruskiej

z dnia 15 stycznia 1921 r.

w sprawie wydawania przez delegatów Ministerstwa
Skarbu pozwoleń na wywóz kruszców szlchetnych.

W wykonaniu ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. 1920 r. Nr. 62, poz. 404) zarządza się, co następuje:

Art. 1. Do wydawania pozwoleń, przewidzianych w art. 3 ust. z dnia 15 lipca 1920 r. o zakazie wywozu za granicę kruszców szlchetnych (Dz. Ust. Rz. P. 1920 r. Nr. 62, poz. 404), upoważnieni są delegaci Ministerstwa Skarbu w następujących miejscowościach:

1) w Warszawie — dla mieszkańców Województwa Warszawskiego, Lubelskiego, Białostockiego oraz obszarów przyznanych Państwu Polskiemu na podstawie preliminarjów pokojowych i umowy o rozejmie, zawartych w dn. 12 października 1920 r. w Rydze;

2) w Łodzi — dla mieszkańców Województwa Łódzkiego i Kieleckiego;

3) we Lwowie — dla mieszkańców obszaru podlegającego kompetencji Sądu Apelacyjnego we Lwowie;

4) w Krakowie — dla mieszkańców obszaru podlegającego kompetencji Sądu Apelacyjnego w Krakowie, z wyjątkiem miasta Białej;

5) w Bielsku — dla mieszkańców Śląska Cieszyńskiego łącznie z miastem Białą;

6) w Poznaniu — dla mieszkańców Województwa Poznańskiego, z wyjątkiem Bydgoszczy i powiatu Bydgoskiego i Inowrocławskiego;

7) w Bydgoszczy — dla mieszkańców obszaru Województwa Pomorskiego oraz miasta Bydgoszczy, powiatu Bydgoskiego i Inowrocławskiego.

Art. 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *Steczkowski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *W. Kucharski.*

(Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 18 z dnia 24 lutego 1921 r., poz. 106).

106.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 stycznia 1921 r.

w przedmiocie instrukcji do rozporządzenia o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi z dnia 31 grudnia 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 18, poz. 104).

§ 1.

Do art. 1.

Rozporządzenie nie przewiduje ograniczeń co do handlu zagranicznymi monetami kruszczowymi wewnątrz kraju. Co do wywozu monet kruszczowych obowiązują

nadal postanowienia ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1920 r. Nr. 62 poz. 404).

Uprawnionymi do zakupu dewiz i walut zagranicznych w myśl tego artykułu są wszystkie banki akcyjne, spółki komandytowe, komandytowo-akcyjne i z ograniczoną poręką, o ile zajmują się interesami bankowemi, instytucje kredytowe, oparte na zasadach spółdzielczości, oraz koncesjonowane domy bankowe i kantory wymiany. Uprawnionymi do zakupu dewiz i walut zagranicznych są również instytucje kredytowe, należące do gmin i innych związków komunalnych. Instytucje, udzielające wyłącznie tylko pożyczek pod zastaw ruchomości (lombardy), oraz nieruchomości (towarzystwa kredytowe ziemskie i t. p.) nie są instytucjami finansowemi w rozumieniu tego artykułu.

§ 2.

Do art. 2.

Te banki akcyjne, które dotychczas nie posiadały praw banków dewizowych, powinny o swej gotowości wykonywania operacji dewizowych na zasadach, przewidzianych w rozporządzeniu i niniejszej instrukcji, zawiadomić Ministerstwo Skarbu. Inne instytucje finansowe, nie będące dotychczas bankami dewizowemi, powinny zwracać się do Ministerstwa Skarbu ze specjalnymi podaniami. Banki te i instytucje otrzymują stosowne dekrety. Banki, posiadające już obecnie prawa banków dewizowych, nie potrzebują się ponownie zwracać o przyznanie tego prawa, dekrety zaś, które obecnie posiadają, zatrzymują nadal swą moc. Ministerstwo Skarbu ogłasza publicznie, które banki akcyjne, względnie inne instytucje finansowe posiadają prawa banków dewizowych.

O ile pewna instytucja posiada prawa banku dewizowego, dotyczy to zarówno instytucji centralnej, jako też wszystkich jej filii i oddziałów, znajdujących się w granicach Państwa Polskiego.

§ 3.

Do art. 3.

Instytucje nie będące bankami dewizowymi, a posiadające prawo zakupu dewiz i walut zagranicznych i sprzedaży ich innym instytucjom finansowym w myśl art. 1 i 3 rozporządzenia, powinny o gotowości swej do wykonywania tych praw zawiadomić właściwego delegata Ministerstwa Skarbu, który wydaje im stosowne zaświadczenia i prowadzi ich rejestr. Przed dokonaniem tego zgłoszenia przeprowadzanie transakcji dewizami i walutami zagranicznymi jest tym instytucjom wzbronione.

Przepisy art. 1, 2 i 3 dotyczą również transakcji dokonywanych na giełdzie.

§ 4.

Do art. 4.

Posiadanie przez osoby i firmy prywatne legalnie nabytych dewiz i walut zagranicznych nie jest wzbronione. Nie dozwolone są natomiast tym osobom wszelkie operacje dewizami i walutami zagranicznymi wewnątrz kraju z wyjątkiem odsprzedaży ich bankowi dewizowemu lub komisjonerowi dewizowemu.

§ 5.

Do art. 5 i 6.

Do punktu a) art. 5. Za legalnie przywiezione towary należy uważać:

1) towary, na których sprowadzenie zostało uży-

skane pozwolenie Urzędu, względnie Izby Przywozu i Wywozu;

2) towary, zamieszczone na liście wolnego przywozu.

W celu uzyskania waluty zagranicznej na zakup towaru, na którego sprowadzenie uzyskane zostało pozwolenie Urzędu, względnie Izby Przywozu i Wywozu, powinien importer przedstawić bankowi dewizowemu następujące dokumenty:

a) pozwolenie na przywóz towaru, wydane przez Okręgowy Urząd Przywozu i Wywozu, względnie Izbę Przywozu i Wywozu. Pozwolenie musi zawierać klauzulę „(Upoważnia do zakupna waluty zagranicznej w kwocie)“. Urząd, względnie Izba Przywozu i Wywozu nie będzie jej zamieszczać, gdy będzie chodziło o transakcje kompensacyjne oraz przywóz towarów do kraju w charakterze подарunków i wogóle pod tytułem darmymi,

b) oryginalne faktury, których treść musi odpowiadać pozwoleniu na przywóz danego towaru. Przy sprzedaży waluty bank musi brać pod uwagę sumę, wymienioną w pozwoleniu, (względnie w klauzuli walutowej), lub też proporcjonalną część tej sumy, o ile towar nie został w całości sprowadzony. O ile cena fakturowa nie przewyższa sumy wymienionej na pozwoleniu, względnie obliczonej na jego podstawie więcej, niż o 10%, bank może sprzedać walutę za całą sumę, na jaką faktura opiewa. O ile ta różnica przekracza 10%, bank musi uzyskać zgodę delegata Ministerstwa Skarbu. Sprzedawanie sum wyższych, niż wskazane w fakturze — jest wzbronione.

Po przedstawieniu przez klienta powyższych dowodów i sprzedaniu na ich podstawie sumy w walucie zagranicznej, bank zamieszcza na nich adnotację „walutę zagraniczną w kwocie sprzedano“, zanotowuje daty i numery dokumentów, poczem zostają one klientowi zwrócone.

Jeżeli towar został już do kraju przywieziony, wówczas klient powinien to udowodnić wobec banku przedstawieniem frachtu kolejowego, ewentualnie kwitu celnego. Z dokumentami temi bank obowiązany jest postąpić analogicznie, jak z pozwoleniem na przywóz, względnie fakturą. O ile towar nie został jeszcze dowieziony, wówczas klient musi przedstawić piśmienne zobowiązanie, iż w razie nienadejścia towaru do Polski zakupioną sumę w walucie zagranicznej zwróci bankowi w myśl art. 6 rozporządzenia. Oryginał zobowiązania bank zatrzymuje u siebie, kopję zaś przesyła właściwemu delegatowi Ministerstwa Skarbu. Klient powinien po nadejściu towaru przedstawić bankowi dowody, iż towar przeszedł granicę (frachty kolejowe, ewentualnie kwity celne), na podstawie czego zobowiązanie zostanie mu przez bank zwrócone za jednoczesnym zawiadomieniem delegata. Jeżeli klient w przeciągu 6-ciu miesięcy od chwili zakupna waluty dowodów tych nie przedstawi, wówczas bank zawiadamia również o tem delegata Ministerstwa Skarbu.

O ile towar jest zamieszczony na liście wolnego wwozu, klient obowiązany jest do zachowania wszystkich poprzednio wymienionych formalności, z wyjątkiem przedstawienia pozwolenia na przywóz towaru. Również odpadają wówczas wszystkie ograniczenia, wskazane pod b), a uwarunkowane istnieniem pozwolenia na przywóz.

§ 6.

Do punktu b) art. 5.

Jeśli towar nie jest jeszcze za granicą zakupiony i do kraju wysłany, lecz jeśli właśnie w celu dokonania zakupna ma być wysłana za granicę pewna suma tytułem zadatku lub zaliczki, bank może ją sprzedać klientowi, jeśli tenże przedstawi:

1) pozwolenie na przywóz towaru (o ile jest ono wymagane), opatrzone klauzulą, uprawniającą do nabycia waluty,

2) dokumenty stwierdzające, iż zakupno istotnie ma być dokonane (np. ofertę zagraniczną, lub odpowiedź zagranicznego sprzedawcy na zamówienia klienta).

Również obowiązany jest nabywca waluty przedstawić zobowiązanie ewentualnego jej zwrotu wraz z niedojściem do skutku transakcji lub nienadejściem towaru, przyczem dalsze postępowanie jest zupełnie analogiczne, jak w punkcie poprzednim.

§ 7.

Do punktu c) art. 5.

Jako koszta ekspedycji i przewozu rozumieć należy także koszta oclenia i asekuracji towarów przewożonych. Punkt ten odnosi się nie tylko do kosztów sprowadzenia do kraju towarów, lecz także i kosztów wywozu z kraju, o ile eksportowany towar sprzedawany jest franco rynek zagraniczny i t. p. Bank postępuje z dokumentami temi podobnie, jak w punkcie a).

§ 8.

Do punktu d) art. 5.

Za dług gospodarczo uzasadniony należy uważać przede wszystkim dług, wynikły z zakredytowania zapłaty za sprzedane przez firmę zagraniczną towary, następnie dług, wynikły z legalnych operacji bankowych z zagranicą.

Jako dowód może służyć korespondencja handlowa, dokumenty i wyciągi z ksiąg.

§ 9.

Do punktu e) art. 5.

Na opłacenie premji asekuracyjnych wolno sprzedawać dewizy i waluty zagraniczne, o ile zostanie przedstawiony dowód umowy asekuracyjnej (polisa); względnie, o ile chodzi o zapłatę premji zagranicznemu towarzystwu reasekuracyjnemu.

§ 10.

Do punktu f) i g) art. 5.

Wrazie wyjazdu za granicę, może być sprzedana oprócz sumy 1.000 fr. szw. na osobę z przeznaczeniem na koszty podróży równocześnie także suma, przeznaczona na utrzymanie za granicą przez pierwszy miesiąc pobytu osób wyjeżdżających.

Adnotacja na paszporcie powinna brzmieć: „Sprzedano na koszta podróży (koszta utrzymania za granicą) sumę“. Adnotacja powinna być opatrzona podpisem banku.

§ 11.

Do punktu h) art. 5.

Waluty zagraniczne wolno sprzedawać na utrzymanie biur, przedsiębiorstw za granicą tylko wtedy, o ile z natury rzeczy nie mogą one pokryć swych kosztów własnymi dochodami (np. oddziały przedsiębiorstw w pierwszych chwilach istnienia, biur dzienników, agencji telegraficznych i t. p.).

§ 12.

Punkt i).

Na wszystkie inne cele poza wyżej wymienionymi wolno bankom dewizowym sprzedawać waluty do wysokości 500 fr. szw. na dokonanie zapłaty za granicą i to tylko na cele gospodarczo uzasadnione. Dowody muszą być zawsze przedstawione przez klienta i ostemplowane przez bank; niedozwolona jest sprzedaż walut celem używania ich wewnątrz kraju lub tylko ich przechowywania. O ile chodzi o sumy wyższe, niż 500 fr. szw., sprzedaż na cele powyższe dozwolona jest po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia Ministerstwa Skarbu, względnie jego Delegatów. O ile chodzi o punkty a), b), c), d), h), oraz i), banki zasadniczo przekazują sumy w walutach zagranicznych wprost odbiorcom zagranicznym. Tylko w wyjątkowych wypadkach można daną sumę wydać do rąk klienta za odnotowaniem tego w specjalnej rubryce rejestru sprzedaży walut.

O ile klient wpłaca do banku waluty zagraniczne z prośbą o przekazanie tychże za granicę, bank obowiązany jest również zbadać, czy transakcja ta odpowiada warunkom art. 5 i tylko, gdy warunki te zachodzą, uprawniony jest do dokonania przekazu.

§ 13.

Do art. 7.

1) Banki dewizowe i komisjonerzy dewizowi obowiązani są prowadzić rejestr zakupu walut.

Rejestr ten zawiera: Nr. porządkowy, datę transakcji, nazwisko osoby lub firmy, od której walutę zakupiono, względnie od której dana suma do banku wpłynęła, wysokość sumy w walucie zagranicznej i wreszcie jej wartość w markach polskich. Rejestr ten prowadzą zarówno banki dewizowe, jak i komisjonerzy dewizowi. Co dwa tygodnie obowiązane są firmy te przedstawić delegatom Ministerstwa Skarbu wyciąg z tego rejestru, zawierający cyfrę ogólnej wartości (w markach polskich), zakupionych przez nie w ciągu tego czasu walut zagranicznych.

2) Banki dewizowe i komisjonerzy dewizowi prowadzą rejestr sprzedaży walut innym bankom i komisjonerom dewizowym. Rejestr ten ma rubryki zupełnie analogicznie sporządzone, jak poprzedni. Wyciągi powinny być również co dwa tygodnie podawane do wiadomości delegatom Ministerstwa Skarbu i winny zawierać wartość w markach polskich walut sprzedanych innym instytucjom finansowym w przeciągu wymienionego terminu.

3) Banki dewizowe powinny nadto prowadzić rejestry sprzedaży walut zagranicznych osobom i firmom prywatnym. Rejestr zawiera datę transakcji, nazwisko osoby lub firmy, której walutę sprzedano, odbiorcę zagranicznego, t. j. osobę, na korzyść której dokonuje się przekaz za granicę, cel zapotrzebowania, t. j. dokładne sformułowanie, na co waluta jest potrzebna, wreszcie dowody, uzasadniające legalność zapotrzebowania. W tym ostatnim punkcie należy wymienić dokładnie wszystkie przedstawione dokumenty z podaniem osoby, względnie instytucji, która je wystawiła, daty i numeru, oraz krótkiej ich treści. Dalsze rubryki podają wysokość sprzedanej sumy w walucie zagranicznej oraz wartości jej w markach polskich. Ostatnie rubryki przeznaczone są na ewentualne adnotacje, iż waluta została klientowi oddana do rąk (z odpowiednim uzasadnieniem), i na inne uwagi. Kopję tego rejestru powinny banki co dwa tygodnie przysyłać delegatom Ministerstwa Skarbu wraz

z podaniem ogólnej sumy sprzedanych walut, wyrażonej w markach polskich.

4) Banki Dewizowe obowiązane są ponadto co miesiąc przedstawiać delegatowi Min. Skarbu wykaz posiadanych przez nie sum w walutach zagranicznych, zarówno w gotowiznie, jak też i w czekach oraz na rachunkach bieżących w zagranicznych instytucjach finansowych.

W razie, gdy delegat tego zażąda, wszystkie instytucje finansowe obowiązane są dostarczać mu także innych danych, wykazów i rejestrów w myśl jego wskazań w każdym konkretnym wypadku.

§ 14.

Do art. 8.

Bank dewizowy obowiązany jest przy sprzedaży walut zagranicznych zwrócić uwagę klienta na obowiązki okazywania na każde żądanie Ministerstwa Skarbu, względnie jego delegata, dowodów i dokumentów, przedstawionych przy zakupie walut.

§ 15.

Do art. 9 i 10.

O ile banki nie dokonują przekazu za granicę sprzedanych klientowi sum w walutach zagranicznych, lecz oddają mu je do rąk, celem bezpośredniego wywiezienia za granicę, wówczas wystawiają mu upoważnienie do wywozu tych pieniędzy, względnie dewiz, na specjalnych blankietach. Upoważnienia te do uzyskania ważności muszą być opatrzone wiza Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, względnie jednego z jej oddziałów. Wiza ta ma charakter zaświadczenia autentyczności podpisu danego banku.

O ile wywożone są pieniądze zagraniczne lub dewizy w wysokości ponad 150 fr. szw., nie nabyte wprawdzie w bankach dewizowych, lecz posiadane legalnie przez ich właścicieli, wówczas wymagane są do wywozu specjalne pozwolenia, wystawione przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową lub jej oddziały, o ile chodzi o sumy do wysokości 1000 fr. szw., względnie delegatów Ministerstwa Skarbu, o ile chodzi o sumy wyższe, niż 1000 fr. szw. Zarówno delegaci Ministerstwa Skarbu, jak i Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa lub jej oddziały, będą przy udzielaniu tych pozwoleń badać, czy zagraniczne waluty nie zostały nabyte z objęciem obowiązujących przepisów, i czy wywóz ich jest usprawiedliwiony.

§ 16.

Do art. 11 i 12.

Pozwoleń na wywóz marek polskich udzielają wyłącznie delegaci Ministerstwa Skarbu lub Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, w miarę uznania, i mogą danej prośbie odmówić, chociażby drogą tą miały być uregulowane należności zagraniczne, wymienione w artykule 5 Rozporządzenia.

§ 17.

Do art. 13.

Przez sprzedaż za granicę wypłat na Polskę należy rozumieć każde postawienie do dyspozycji osoby lub firmy zagranicznej sumy w markach polskich na rachunku bieżącym w firmie krajowej, wzamian za otrzymaną walutę zagraniczną, w jakiegokolwiek formie. Banki dewizowe mogą sprzedawać w ten sposób sumy w walucie polskiej bez specjalnych ograniczeń, jedynie za dodatkowym zawiadomieniem delegata Ministerstwa Skar-

bu. Jednakże fakt dokonania sprzedaży po kursach, odbiegających znacznie od kursów istniejących na rynku międzynarodowym na niekorzyść waluty polskiej, będzie uważanym przez Ministerstwo za działalność wpływającą ujemnie na stan waluty polskiej, i bank będzie musiał ponieść konsekwencje, przewidziane w art. 18 rozporządzenia.

§ 18.

Do art. 14.

W myśl powyższego artykułu dozwolone jest dokonywanie wszelkich wpłat na rachunki zagraniczne (t. j. rachunki bieżące, opiewające na marki polskie, osób i instytucji, mających miejsce zamieszkania, względnie siedzibę za granicą) przez osoby i firmy, mające siedzibę w Polsce wyłącznie tylko w bankach dewizowych.

Niedozwolone jest bezpośrednio zakredytowanie rachunku osoby lub firmy zagranicznej przez krajową firmę przemysłową lub handlową, w której firma zagraniczna posiada rachunek, o ile z tem złączone jest prawo dysponowania ratami i przekazami. Operacje tego rodzaju muszą być przeprowadzane przez banki dewizowe. Tylko w wyjątkowych wypadkach Ministerstwo Skarbu może dopuścić do tego rodzaju transakcji.

Przy przyjmowaniu wpłat na rachunki zagraniczne w jakiegokolwiek formie ze strony osób i instytucji, mających siedzibę w kraju, banki dewizowe obowiązane są żądać takich samych dowodów i dokumentów, jak przy sprzedaży walut zagranicznych. W szczególności odnośnie do art. 5 (punkt a) przedstawione być musi pozwolenie na przywóz towaru, wydane przez Urząd Przywozu i Wywozu (o ile jest ono wymagane), opatrzone klauzulą walutową, zawierającą wyraźną wzmiankę, iż za towar wolno jest zapłacić markami polskimi w kraju. Jeśli Urząd Przywozu i Wywozu zamieści w tej klauzuli jeszcze inne restrykcje (np. iż markami polskimi, które firma zagraniczna ma otrzymać, jako należność na rachunku bieżącym w banku dewizowym, może ona dysponować dopiero po upływie pewnego czasu, lub tylko stopniowo), wówczas bank obowiązany jest przyjąć daną sumę tylko za zachowaniem powyższych restrykcji i jest odpowiedzialnym za ich ścisłe stosowanie. Następnie powinny być przedstawione oryginalne faktury zupełnie analogicznie, jak przy sprzedaży walut zagranicznych.

Jeśli przez zakredytowanie rachunku zagranicznego odbywa się zapłata należności, wyrażonej w walucie zagranicznej, bank nie może rachunku takiego zakredytować, o ile z przedstawionych dowodów wynika, iż marki polskie oddawane są zagranicy po kursie znacznie niekorzystniejszym, niż rynkowy. Operacje takie będą uznane przez Ministerstwo Skarbu za szkodliwe dla stanu waluty polskiej i bank poniesie konsekwencje, wypływające z art. 18 rozporządzenia. Wszystkie powyższe przepisy, dotyczące wpłat na rachunki zagraniczne przez krajowców, dotyczą również przelewów z rachunków krajowych na zagraniczne.

Wyплаты z rachunków bieżących cudzoziemców dozwolone są bez żadnych ograniczeń tylko w bankach dewizowych.

Odnośnie do instytucji finansowych, nie będących bankami dewizowymi, udzielają zezwoleń do przeprowadzenia tych transakcji delegaci Ministerstwa Skarbu.

§ 19.

Do art. 15.

Dopuszczalne jest jedynie chwilowe obciążenie rachunku zagranicznego, powstałe przez to, iż pokrycia

na otrzymany przekaz zagraniczny bank krajowy z powodu trudności pocztowych i komunikacyjnych jeszcze nie otrzymał. Stałe obciążenie rachunku zagranicznego, równoznaczne z otwarciem osobie, względnie instytucji cudzoziemskiej kredytu na rachunku bieżącym, jest bez pozwolenia delegata Ministerstwa Skarbu nawet bankom dewizowym wzbronione.

§ 20.

Do art. 16.

Banki dewizowe obowiązane są, oprócz składania wyciągów z rejestrów nabycia i sprzedaży walut innym bankom oraz przedstawiania delegatom Ministerstwa Skarbu kopji rejestru sprzedaży walut klientom prywatnym, dostarczać tymże delegatom następujących wykazów:

1) co miesiąc powinny one przedstawiać salda rachunków zagranicznych, przyczem dla każdego państwa zagranicznego musi być sporządzony osobny arkusz;

2) banki winny prowadzić rejestr dokonywanych wpłat i wypłat z rachunków zagranicznych; kopje tych rejestrów powinny być przedstawiane delegatom Ministerstwa Skarbu co dwa tygodnie równocześnie z rejestrami sprzedaży walut;

3) wreszcie banki winny zawiadamiać delegata co dwa tygodnie o wysokości sprzedanych przez nie sum w walucie polskiej na poszczególnych rynkach zagranicznych.

§ 21.

Do art. 17.

Prócz banków dewizowych biorą udział w miesięcznych konferencjach przedstawiciele następujących organizacji:

- 1) Związku Banków w Polsce,
- 2) Małopolskiego Oddziału Związku Banków,
- 3) Związku Banków Polski Zachodniej,
- 4) Komitetu Giełdowego w Warszawie,
- 5) Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów,
- 6) Towarzystwa Przemysłowców Król. Polskiego,
- 7) Małopolskiego Związku Przemysłu Fabrycznego,
- 8) Spółki Związku Fabrykantów w Poznaniu,
- 9) Związku Przemysłowców Bielska, Białej i okolicy,
- 10) Stowarzyszenia Kupców Polskich,
- 11) Izb Handlowych i Przemysłowych w Krakowie, Lwowie i Poznaniu.

§ 22.

Do art. 18.

Z postanowień tego artykułu wynika, iż w razie, gdy bank świadomie działa na szkodę waluty, t. j. zdaje sobie sprawę z tego, iż dana operacja może wpłynąć ujemnie na jej kurs, może mu być odebrane prawo dokonywania transakcji dewizami i walutami zagranicznymi bez poprzedniego ostrzeżenia.

§ 23.

Do art. 19.

Przepisy rozporządzenia odnoszą się także do waluty estońskiej i lotewskiej, jakoteż do rubli, wypuszczonych przez władze okupacyjne niemieckie (t. zw. ost-rubl).

Minister Skarbu:

(—) *Sieczkowski*.

(„Monitor Polski” Nr. 50 — 1921 r.).

107.

Kursy walut zagranicznych.

Z a m. l u t y - 1 9 2 1 r.

W a l u t y	D n i	7	8	9	10	11	12
		poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota
Dolary Stanów Zjedn.		Od 1 do 7 lu- tego notowań walut nie było	805—780	800—775	790—765	810—785	815—785
Franki franc.			57.50—56.50	57—56	57—56	58.25—57.25	59—58
„ szwajcarskie			130—128	130—128	—	—	—
Marki niemieckie			13—12.60	12.75—12.40	13—12.60	13.30—12.60	13.75—13.25
Korony austriackie			—	1.22—1.18	1.19—1.15	—	—

Z a m. l u t y — 1 9 2 1 r.

W a l u t y	D n i	14	15	16	17	18	19
		poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota
Dolary Stanów Zjedn.		800—780	795—775	800—780	800—780	805—800	816—812
Franki franc.		59—58	59—58	59—58	—	59.25	—
Marki niemieckie		14—13.50	14—13.50	14—13.50	14—13.50	14—13.50	14—13.90
Funty szterlingi.		—	—	—	—	3175—3150	3225—3185

103.

STAN EMISJI BILETÓW
POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Dnia 10-go lutego 1921 r.

Dnia 31-go stycznia r. b.
obieg wynosił Mk. 55.079.451.609.—
Od dnia 31/I do 10/II
r. b. wypuszczono „ 2.699.026.070,50
Do dnia 10-go lutego r. b.
puszczono w obieg ogółem Mk. 57.778.477.679,50

W tem, na podstawie artykułu
• 2 Ustawy z dnia 26-go mar-
ca 1920 r. (Dziennik Ustaw
Nr. 31 poz. 179) Mk. 4.188.612.610,55

Naczelny Dyrektor:
p. o. (—) *Bigo.*

Dyrektor Skarbcza Emisyjnego:
(—) *Marjan Karpus.*

Prawo ubezpieczeniowe.

109.

OKÓLNIK Nr. 1.

Do Towarzystw Ubezpieczeń.

Na zasadzie art. 25 dekretu Rady Regencyjnej
z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Praw Nr. 1 poz. Nr. 1)

i zgodnie z art. 14 ustawy niemieckiej z dnia 12 maja 1901 r., tudzież z art. 24 rozporządzenia austriackiego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 marca 1896 r. L. 31 d. u. p., Urząd Nadzoru zawiadamia, iż przyjmowanie przez poszczególne tutejszo-krajowe towarzystwa ubezpieczeń portfeli od towarzystw zagranicznych, które działały na terenach, wchodzących obecnie w skład Państwa Polskiego — może mieć miejsce jedynie za uprzednim zezwoleniem Urzędu Nadzoru.

W związku z powyższem, o zamierzonych transakcjach należy zawiadomić Urząd i dopiero po otrzymaniu zgody tegoż, możliwem byłoby ewentualne przejęcie danych grup ubezpieczeń.

• Odnośnie niemieckich towarzystw asekuracyjnych Urząd komunikuje, iż w swoim czasie wystąpił Rząd Polski wobec Rządu Niemieckiego z propozycją ad art. 297 Traktatu Wersalskiego (Aneks §§ 10 i 13) i sprawa obywateli polskich, ubezpieczonych w niemieckich towarzystwach, traktowaną jest łącznie.

Aż do wyjaśnienia całokształtu tej sprawy, wszelkie indywidualne pertraktacje czy umowy o wykup portfeli (zakres ubezpieczeń życiowych) są wzbronione — zaś umowy takie, o ile są już zawarte, ulegną unieważnieniu bez względu na ich formę.

Warszawa, dnia 5 lutego 1921 r.

Dyrektor Urzędu:

w z. (—) *H. Gruber.*

110.

OKÓLNIK Nr. 2.

Do Towarzystw Ubezpieczeń.

Do Urzędu Nadzoru nad Zakładami Ubezpieczeń wpływają podania akcyjnych spółek ubezpieczeniowych o zezwolenie na podwyższenie kapitałów zakładowych drogą nowych emisji akcji, bez uskutecznienia wpłat do pełnej wysokości na emisje dawne.

Ponieważ obecne warunki gospodarcze zgola nie przemawiają za dopuszczeniem podobnej praktyki, przeto Urząd Nadzoru nie będzie rozpatrywał podań o zezwolenie na emisję nowych akcji i podwyższenie tą drogą kapitałów zakładowych, jeżeli kapitał pierwotny nie będzie w całości wpłacony.

Warszawa, dnia 11-lutego 1921 r.

Dyrektor Urzędu:

w z. (—) H. Gruber.

111.

OKÓLNIK Nr. 3.

Do Towarzystw Ubezpieczeń.

Zgodnie z postanowieniem Górno-śląskiego niemieckiego Komitetu plebiscytowego, każdy emigrant, jadący na głosowanie na Górny Śląsk ubezpieczony jest od nieszczęśliwych wypadków w podróży i na miejscu podczas plebiscytu, na kwotę 40,000 mk. niemieckich, kosztem tegoż komitetu.

Rozumiejąc doniosłość agitacyjną takiego postanowienia, Polski Komitet Plebiscytowy zamierza na swój koszt przeprowadzić podobne ubezpieczenie każdego emigranta na kwotę Mk. p. 100,000 i w tym celu p. Marszałek Sejmu zwrócił się za pośrednictwem Prezydium Rady Ministrów do Ministerstwa Skarbu z propozycją jaknajszybszego zrealizowania powyższego planu.

Zbytecznym jest podkreślać, jak ważną dla Państwa Polskiego odgrywa rolę sprawa plebiscytu na Górnym Śląsku, jak olbrzymio zainteresowany jest w pomyślnym rozstrzygnięciu tej sprawy zarówno przemysł, jak i handel polski. Pierwszym obowiązkiem każdego Polaka, czy też instytucji polskiej, jest oddanie wszystkich sił dla przyczynienia się do sprawniejszego zwycięstwa Polski i połączenia jej z macierzą prastarej dzielnicy polskiej — Śląskiem.

Z uwagi na powyższe, Urząd Nadzoru nad Zakładami Ubezpieczeń zwraca się do Polskich Zakładów Ubezpieczeniowych z propozycją, aby bezwzględnie zajęły się opracowaniem warunków, na jakich będą mogły zawierać umowy pomienionych powyżej ubezpieczeń, celem przyścia z pomocą komitetowi Plebiscytowemu, na możliwie jaknajdogodniejszych dlań warunkach.

Ze względu na konieczność szybkiego działania, Urząd Nadzoru nad Zakładami Ubezpieczeń zaprosi w najbliższym czasie przedstawicieli Polskich Zakładów Ubezpieczeń na konferencję, celem ostatecznego omówienia i ustalenia sposobu realizacji konkretnych już propozycji zakładów ubezpieczeniowych.

Warszawa, dnia 9 lutego 1921 r.

Dyrektor Urzędu:

w z. (—) H. Gruber.

OGŁOSZENIA.

Bilans Banku Kupieckiego Łódzkiego na dzień 30 Listopada 1920 roku.

STAN CZYNNY.		Marki	f.	STAN BIERNY.		Marki	f.
1. Gotowizna w Kasie		24461963	83	1. Kapitał zakładowy		27000000	—
2. Skup weksli w walucie krajowej		23954091	53	2. Kapitał zapasowy		3396375	34
3. Skup weksli w walucie zagranicznej		8927	03	3. Wkłady procentowe		58580774	43
4. Papiery publiczne własne		16597001	25	4. Korespondenci „Loro“		40492890	84
5. Papiery publiczne kapitału zapasowego		1273988	37	5. Korespondenci „Nostro“		29532313	91
6. Pożyczki na zastaw papierów publicznych		6650796	49	6. Sumy przechodnie		7040496	71
7. Korespondenci „Loro“		66927144	99	7. Redyskonto w b. ros. Banku Państw.		196098	54
8. Korespondenci „Nostro“		23987050	20	8. Należności skarbowe		16201	67
9. Sumy przechodnie		2942677	20	9. Niepodniesiona dywidenda		740837	88
10. Monety zagraniczne		3493735	48	10. Pobrane procenty i prowizja za rok 1920		7754750	26
11. Weksle protestowane		83425	68	11. Rachunek zysk. i strat (pozostał. z r. 1919)		471800	70
12. Ruchomości i koszty urzędzenia		4	32	12. Rachunek specjalny w b. ros. Banku Państwa		3676473	34
13. Rachunek przekazowy w Banku Państwa		22231	13	13. Kasa przeczności pracowników Banku		424548	35
14. Koszty handlowe		5199267	02	14. Rachunek Filii z Centralą		19774344	33
15. Rachunek Filii Warszawskiej		18545525	85				
16. „ Nieruchomości		195480	—				
17. Weksle w b. ros. B-ku Pań. d. zab. Sp. Kr.		3746220	15				
18. „ wysł. do inkasa		996624	84				
19. Koszty handlowe za r. 1921		11750	94				
Razem		199097906	30	Razem		199097906	30

BILANS

Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

(T Y M C Z A S O W Y)
dnia 31 Grudnia 1921 r.

Stan czynny.		Stan bierny.
Kruszce, obliczone wg. równi monetarnej:		Banknoty w obiegu
Złoto: własn. P. K. K. P. (dawn. dla Banku		Rachunki bieżące:
Polskiego)	7.660.590,59	a) Centralnej Kasy Państwowej
" Skarbu Narodowego	495.145,61	a) inne rachunki bieżące
" Ministerstwa Skarbu	4.262.379,21	Fundusze rezerwowe
Srebro: " P. K. K. P. (dawn. dla Banku		Inne pasywa
Polskiego)	25.761.267,11	
" Skarbu Narodowego	1.527.135,51	
" Ministerstwa Skarbu	10.278.060,95	
Pieniądże obce	162.150.163,56	
Banki:		
a) banki niemieckie	407.494.383,22	
b) inne banki zagraniczne	80.725.227,89	
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne ra-		
chunki w likwidacji	25.232.271,71	
Weksle zdyskontowane	11.551.157,46	
Pożyczki:		
a) Skarbowi Państwa	59.25.000.000,—	
b) miastom	242.325.518,53	
c) osobom i firmom prywatnym	3.756.859.450,93	
Inne aktywa	5.707.308.764,84	
	70.668.631.520,12	
		70.668.631.520,12
Na poczet pożyczek, przeję-		Ilość rachunków przekazowych
tych d. 11 listopada 1918 r.,		4305
wpłynęło do dnia 31-go		Obroty Izb Rozrachunkowych w Warszawie
grudnia 1920 r.	Mk. 109.143.133,64	i Poznaniu od dnia 1/1 do dn. 31/XII
		1920 r.
		Mk. 27.229.445.410,66
		Naczelnny Dyrektor: p. o. (—) Bigo.
		Zastępca Głównego Księgowego: (—) A. Szulc.

Bilans Banku Ziemiańskiego,

założonego przez Tow. Kredytowe Ziemiańskie w Królestwie Polskiem,
na 1-go stycznia 1921 roku.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY
Kasa	Mk. 26,279,927.68	Kapitał zakładowy
Sumy do dyspozycji Banku	51,562,807.96	Kap. Rezerwowy
Skup pap. wyl. i kuponów	3,440.50	Obligacje Banku
Papiery publiczne własne	14,595,814.69	Lokaty
Weksle inkasowe	141,900.—	Rachunki bieżące
Weksle zdyskontowane	22,842,290.—	Kasa Przewoźności
Pożyczki specjalne	43,407,412.—	Korespondenci lora
" na zabezp. hipot.	27,490,856.—	" nostro
Otwarty kredyt	56,252,279.75	" Oddziały
Zastawy	900,974.97	Należności skarbowe
Korespondenci lora	5,004,017.37	Przechodnie
" nostro	5,777,061.98	Redyskonto
Przechodnie	324.—	Procenty i prowizje
Oddziały	13,606,125.78	
Ruchomości	249,797.16	
Wydatki bieżące	8,637,008.65	
	Mk. 276,754,038.49	
		Mk. 276,754,038.49
Depozyty	Mk. 132,085,323.16	Różni za swoje depozyty
Różni za nasze depozyty	18,277,526.78	" własny
	Mk. 150,342,849.94	
		Mk. 127,465,809.94
		22,877,040.—
		Mk. 150,342,849.94

BILANS POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

(TYMCZASOWY)

10 Stycznia 1921 r.

STAN CZYNNY.

Monety złote zagr. i handl. po kursie paryt. (według marki niemieckiej) i Złoto w sztabach i szt. à Mk. 2790 za Kg. czy- stego złota	Mk.	12.569.426,50	
Zapas Kruszczo			
Monety srebrne i bilon zagr. po kursie par.		38.009.493,34	
Bilon własny.		962.831,36	Mk. 51.541.751,20
Banknoty zagraniczne po kursie parytetowym			" 53.037.492,78
R-ki Zagraniczne „Nostro“			" 569.318.034,11
Zdyskontowane weksle			" 593.371.213,96
4% Bilety Skarbowe			" 242.989.237,45
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne r-ki w likwidacji			" 25.232.271,71
POŻYCZKI: terminowe, towarowe i otwarty kredyt			" 4.006.971.051,56
Dług Skarbu Państwa			" 60.125.000.000,—
Papiery własne			" 232.235.995,69
MINISTERSTWO SKARBU			
Za skupiony kruszec po paryt.	Mk.	15.111.222,88	
Różnice kursową kruszczo		251.272.428,61	266.383.651,49
Inne Aktywa			" 6.215.993.908,36
			Razem Mk. 72.382.274.608,31

STAN BIERNY.

Fundusz Rezerwowo			Mk. 16.383.642,70
Obieg Banknotów			" 50.534.699.902,50
RACHUNKI ŻYWOWE			
a) Centralna Kasa Państwowa	Mk.	210.476.434,02	
b) Pozt. Kasa Oszczędn.		1.616.462.503,—	
c) Kasy Państw. i Wojsk		5.971.633.328,59	
d) Inne		6.698.116.323,46	" 14.496.688.589,07
MINISTERSTWO SKARBU			
Za depozyt kruszczo po kursie paryt.			" 15.111.222,88
Skarb Narodowy			" 2.049.106,22
Inne Pasywa			" 7.317.342.144,94
			Razem Mk. 72.382.274.608,31

Ilość rachunków żyrowych 4401.

Obroty Izby Rozrachunkowej w Warszawie od 1/1 do d. 10/1 1921 r. włącznie Mk. 561.894.196,09.

Na poczet pożyczek przyjętych 11 listopada 1918 r. do dn. 10 stycznia 1921 r. Mk. 109.143.188,64.

Naczelny Dyrektor p. o. (—) Bigo.

Dyrektor Centralnej Księgowości p. o. (—) Rybiński.

Bilans Banku Zjednoczonych Ziem Polskich

Stan czynny.

na 30-go września 1920 r.

Stan bierny.

	Marki i fen.		Marki i fen.
Kasa	91,958,884.30	Kapitał zakładowy	94,290,250.—
R-k bieżący w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczk.	16,335,214.26	„ zaosobowy	5,000,000.—
„ Pocztovej Kasie Oszczędności	200,022.—	Wkłady:	
Skup weksli	57,455,974.95	1) kapitały na lokacji	1,098,249.35
„ kuponów i papierów wylosowanych		2) na rachunek przekazowy	94,537,232.44
Papiery publiczne własne	36,863,350.45	Weksle redyskontowane	29,222,361.14
Inkaso		Korespondenci:	
Monety obce	2,935,764.03	1) pozostałości na ich rach. (loro)	29,801,916.36
Pożyczki terminowe na zastaw papier. publiczn.	444,317.02	2) „ na rach. Banku (nostro)	19,319,302.19
„ bezterminowe (on cal) zabezpieczone		Przekazy do zaplacenja	1,914,638.35
„ papierami publicznymi	25,591,121.44	Należności skarbowe	94,172.70
Korespondenci:		Procenty i prowizje	7,020,782.79
1) pozostałości na ich rach. (loro)	82,495,423.68	Dywidenda niepodniesiona	
2) „ na rach. Banku (nostro)	16,500,916.53	Rachunki przechodnie	68,534,852.28
Nieruchomości	9,349,575.71	„ Oddziałów z Zarządem	14,639,391.70
Urządzenia i ruchomości	1,506,483.25		
Rachunki przechodnie	17,294,206.51		
„ Zarządu z Oddziałami	1,699,002.89		
Koszty Handlowe	4,657,892.28		
	365,293,149.30		365,293,149.30

Stan Rachunków Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie

na dzień 1 grudnia 1920 r.

Institucja Centralna w Warszawie (Traugutta 8) wraz z Biurem Wymiany. Oddziały Miejskie w Warszawie: 1-szy Marszałkowska 83, 2-gi Praga, Targowa 31, 3-ci Ś-to-Jerska 10. 4-ty Wolska 52. Oddziały i Agentury zamiejscowe: Biała Podlaska, Białystok, Brześć Lit., Drohobycz, Grajewo, Lwów, Łomża, Łuków, Mińsk, Międzyrzec, Paryż, Siedlce, Stanisławów.

Stan czynny.	Marki i fen.	Stan bierny.	Marki i fen.
Kasa—gotowizna	60330793.96	Kapitał zakładowy	86400000.—
R-k przekaz. w Polsk. Kraj. Kasie Pożyczk.	23615183.68	Fundusze rezerwowe	20438949.24
R-k. przekaz. w Banque de France	19722836.60	Wkłady	226471284.66
R-k przekazowy w Ros. Banku Państwa	21316.76		
Papiery publiczne własne	87727120.86	Korespondenci:	
Skup weksli	150820302.22	Loro	138679451.88
Korespondenci:		Nostro	115876346.85
Loro	179319492.59	R-ki specj. w Rosyjskim Banku Państwa	1130759.40
Nostro	48818775.40	Weksle zredyskontowane	56302772.45
Pożyczki pod zastaw papierów publicznych	62613485.66	Polecenia korespondentów	21342120.47
Dokumenty do zainkasowania—portfel	8537545.99	Należności skarbowe	138788.—
Nieruchomości	10733068.92	Niepodniesiona dywidenda	255227.37
Ruchomości	2302989.38	Niepodniesione procenty	227194.51
Wydatki bieżące	19520341.—	Procenty i prowizje	24767003.12
Rachunki przechodnie	27804732.37	R-ki przechodnie	72244017.75
R-k Oddziałów z Centralą	67923165.76	R-k Centrali z Oddziałami	5537232.45
	769811151.15		769811151.15

Wyciąg ze sprawozdania Towarzystwa Akcyjnego Cukrowni „GARBÓW”

za rok operacyjny 1919/20 na dn. 31 marca 1920 r.

WINIEN

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.

MA

	Ruble	k.		Ruble	k.
Wpłaty—T-wa na Kasę przezorności pracowników cukrowni „Garbów”	2272	82	Przewyżka dochodów kampanji 1911/20 r.	148194	64
Saldo	354841	91	Zysk na remanentach z r. z.	104236	74
	357114	73	Z różnicy kursu walut	104683	35
				357114	73

Bilans na d. 31 marca 1920 r.

Stan Czynny.	Ruble	k.	Stan Bierny.	Ruble	k.
Majątek nieruchomy i kolejka podjazdowa	565850	31	Kapitał zakładowy	500000	—
Ruchomości	90727	20	Kapitał zapasowy	36078	85
Remanenty cukru, melasu i materiałów	1463819	77	Kapitał amortyzacyjny	398748	77
Depozyty Członków Zarządu	26000	—	Umorzenia	25545	05
Kasa	31984	25	Amortyzacja nowych urządzeń	57046	50
Dłużnicy	598448	84	Członkowie Zarządu za depozyty	26000	—
Skarb Państwa Rosyjskiego	150771	81	Wierzyciele	1876508	39
Plantatorzy	213957	45	Kwity kaucyjne	263	78
Nowe urządzenia	230288	99	Niepodniesiona dywidenda	14327	65
Torfowiska do eksploatacji	4458	39	Sumy przechodnie	61173	68
Sumy przechodnie	4593	59	Zysk	354841	91
Wydatki na nowe urządzenia	233248	20			
	3614148	80		3614148	80

Bilans i sprawozdanie zostały zatwierdzone przez Ogólne Zebranie Akcjonariuszów w dn. 16 grudnia 1920 r. Osiągnięty zysk w sumie Rb. 354841 kop. 91 rozdzielony został w następujący sposób:

Na kapitał zapasowy	Rb.	17742.10
„ tantjemę Zarządu	„	25252.33
„ tantjemę dyrektora fabryki	„	12626.16
„ gratyfikację dla urzędników	„	25252.33
„ dywidendę dla akcjonariuszów	„	75000.—
„ cele filantropijne	„	10000.—
Zarezerwowano na podatek dochodowy i inne	„	18868.99
	Rb.	354841.91

Wyciąg ze sprawozdania Tow. Akc. fabryki cukru i rafinerji „KONSTANCJA”

za rok operacyjny 1919/20.

Zatwierdzonego przez Walne Zebranie akcjonariuszów w d. 22 Listopada 1920 r.

Kapitał Akcyjny wynosi	Mk. 1,382,400.—
" Amortyzacyjny	" 1,240,916.—
" Zapasowy	" 462,240.—
Czysty zysk za rok 1919/20 wyniósł	" 69,434.56
Co stanowi po Mk. 50 na każdą akcję przy przeniesieniu na rok następny	" 6,684.07

BILANS

STAN CZYNNY

R-k Kapitału Zakładowego	Mk. 1,352,411.65
" Depozytów	" 112,320.—
" Kasy	" 45,065.99
" Magazynu	" 1,653,359.99
" Remanentu cukru i melasy	" 615,001.08
" Różnych dłużników	" 3,724,572.59
" Banku Międzynar. w Petersburgu	" 535,347.—
" " Wołżańsko-Kamskiego	" 14,126.40
" Papierów publicznych	" 141,157.42
" Zaliczki na buraki	" 708,132.02
" Sprzężaju	" 49,000.—
	<u>8,951,494.14</u>

STAN BIERNY

R-k Kapitału Akcyjnego	Mk. 1,382,400.—
" Depozytów	" 112,320.—
" Banku Zw. Spółek Zarobk.	" 2,330,068.—
" Różnych	" 1,748,699.71
" Banku Handlowego w Warszawie	" 643,373.—
" Kapitału amortyzacyjnego	" 1,240,916.—
" Banku Dyskontowego	" 276,981.13
" Kapitału Zapasowego	" 462,240.—
" Agentury Banku Handl. w Kutnie	" 605,760.—
" Zysków i Strat	" 148,736.30
	<u>8,951,494.14</u>

Towarzystwo-Pożyczkowo-Oszczędnościowe w Nasielsku

(Zarząd w Nasielsku, województwie Warszawskim)

za 1920 r.

Rachunek strat i zysków.

D E B E T.	
Na administrację	Mk. 50193 f. 41
% od wkładów, długów i inne	" 36547 " 66
Z zysków roku poprzedniego	" 4741 " 76
Razem.	<u>Mk. 91482 f. 83</u>

K R E D Y T.

Procentów od pożyczek	Mk. 64088 f. 07
Kar od zaległych pożyczek i inne	" 26929 f. 80
Zyski z roku poprzedniego	" 4741 " 76
Razem.	<u>Mk. 95759 f. 63</u>

Bilans na 31 grudnia 1920 r.

A K T Y W A.

Gotówka w kasie na 31 grudnia 1920 r.	Mk. 17643 f. 99
Lokaty i papiery procentowe	" 610702 " 24
Pożyczki	" 545160 " 34
Majątek Towarzystwa	" 26866 " —
Razem	<u>Mk. 1200372 f. 57</u>

P A S Y W A.

Kapitały: udziałowy, zapasowy i inne	Mk. 97446 f. 93
Wkłady	" 1062532 " 16
Sumy przechodnie	" 36116 " 68
% i zyski	" 4276 " 80
Razem.	<u>Mk. 1200372 f. 57</u>
Czysty zysk: 95759.63 — 91482.83 = 4276.80	
Podział zysków za rok 1920.	
1) Na kapitał zapasowy.	Mk. 427 f. 68
2) 6% od udziałów	" 3849 " 12
Razem	<u>Mk. 4276 f. 80</u>

BILANS STOWARZYSZENIA SPOŻYWCZEGO „OKUNIEWIANKA”

za czas od 1/XI 1919 r. do 31/XII 1920 r.

A K T Y W A			P A S Y W A		
Kasa	56564	24	Kapitał udziałowy	20270	35
Towary	97248	19	" rezerwowo	14365	84
Ruchomości	1890	15	" zapasowy	2712	85
			Rachunek przechodni	6000	—
			Czysty zysk	112702	58
	<u>155702</u>	<u>58</u>		<u>155702</u>	<u>58</u>

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

Koszty handlowe	67354	50	Zysk brutto	179918	04
Amortyz. ruchomości	210	—			
Czysty zysk	112353	54			
	<u>179918</u>	<u>04</u>		<u>179918</u>	<u>04</u>

Stowarzyszenie Pracowników Kolejowych Koła Mińsk Mazowiecki.

Bilans zamknięcia za 1919 r.

STAN CZYNNY:

Gotowizna w kasie	mk. 7729.59
Towary	" 13997.98
Ruchomości	" 224.84
Dłużników	" 2000.—
Razem	<u>mk. 23952.41</u>

STAN BIERNY:

Udziałowcy	mk. 16050.—
Wierzyciele	" 1472.—
Rachunek strat i zysków	" 6430.41
Razem	<u>mk. 23952.41</u>

Bilans Warszawskiego Towarzystwa Fabryk Cukru

na dzień 1 lipca 1920 r., za okres sprawozdawczy 1919/1920.

Stan Czynny.

Nieruchomości	Mk.	15583946.09
Nowe urządzenia w budowie	"	458119.36
Inwentarz ruchomy	"	1488469.43
Remanenty	"	17263021.34
Gotowizna w kasach	"	617289.43
Papiery procentowe	"	196972.48
Rozmaici	"	22542580.05
Straty od działań wojennych	"	3021629.77
Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa	"	407890.—
Rachunek przechodni	"	2064608.41
Depozyty	"	53425072.28
Straty lat ubiegłych	"	345600.—
Mk.		117415198.84

Stan Bierny.

Kapitał akcyjny	Mk.	14040000.—
Kapitał zapasowy	"	1900324.39
Kapitał amortyzacyjny	"	7615914.58
Fundusz wsparć dla robotników	"	194400.—
Rozmaici	"	35370812.29
Rachunek przechodni	"	1154131.49
Depozyty	"	53425072.28
Zysk brutto	"	3714543.81
Mk.		117415198.84

Podział zysku brutto

Na amortyzację majątku	Mk.	1236845.20
„ kapitał zapasowy	"	123884.92
„ tantieme dla Zarządu, Dyrektorów i pracowników	"	353072.07
Rezerwa na podatek od zysku	"	415893.87
Dywidenda dla akcjonariuszów po Mk. 50 na każdą akcję po Mk. 540	"	1400000.—
Na cele społeczne	"	100000.—
Na umorzenie strat lat ubiegłych	"	172800.—
Przechodzi na rok następny	"	12047.75
Razem Mk.		3714543.81

Bilans Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Koninie, za 1919 rok.

Stan czynny: Kasa rb. 35,423.61, mk. 24,752.11. Rach. warunkowy w Kasie Powiatowej w mieście rb. 864.98. Rach. warunkowy w instytucjach prywatnych rb. 56,747.01. Papiery procentowe Kapitału Zapasowego rb. 1,260.12. Papiery procentowe Kapitału Obrotowego rb. 44,812.80, mk. 1,166.40. Papiery procentowe Kapitału Budowy Domu rb. 1,144.70. Weksle skupione mk. 196,000. Weksle protestowane rb. 3,317.50. Pożyczki pod zastaw papierów procentowych rb. 4,172.50, mk. 155,586.—. Otwarte kredyty rb. 100,467.65, mk. 643,652.—. Korespondenci „Loro“ mk. 605,069. Korespondenci „Nostro“ rb. 762.26. Weksle inkasowe u korespondentów rb. 585.—, mk. 25,364.10. Weksle inkasowe w portfelu rb. 2,840.—, mk. 1,212.60. Weksle skupione u korespondentów rb. 167.—. Ogółem rb. 252,365.13, mk. 1,722,362.21.

Stan bierny: Rach. kupna i sprzedaży rubli rb. 6,003.90, mk. 73,235.82. Kapitał obrotowy rb. 35,970.—, mk. 24,600.—. Kapitał zapasowy rb. 2,450.15, mk. 1,206.—. Specjalna rezerwa rb. 2,540.67. Kapitał budowy własnego domu rb. 1,389.62. Lokacje terminowe rb. 179,689.—, mk. 747,652.60. Rachunki Bieżące rb. 3,161.90, mk. 301,978.—. Koresp. „Loro“ rb. 1,524.87. Korespondenci „Nostro“ mk. 240,810.23. Dywidenda rb. 2,321.45. Podatek skarbowy rb. 1,132.93, mk. 4,324.71. Sumy przechodnie rb. 595.40, mk. 238,684.20. Procenty przechodnie rb. 5,652.17, mk. 13,415.10. Kasa przezorności mk. 3,699.19. Weksle przyjęte do inkasa rb. 3,425.—, mk. 26,576.70. Rachunek strat i zysków rb. 6,503.07, mk. 46,599.66. Ogółem rb. 252,365.06, mk. 1,722,802.21.

Zarząd Stowarzyszenia Spożywczego w Janowie**BILANS na 1-go Stycznia 1920 r.****STAN CZYNNY.**

I. KASA.	
Gotówka	Mk. 10807.94
II. TOWARY	
Pozostałość Towarów po cenie kosztu	8065.42—
II. RUCHOMOŚCI	
Pozostałość	3229.28
IV. Udział w Hurtowni	100.—
V. Dłużnicy.	2561.32
Mk.	24763.99

STAN BIERNY.

I. Kapitał Udziałowy 66 Udziałowców Mk.	14638.—
II. Kapitał za ładowy	5197.09
III. Kaucja sklepowego	3500.—
IV. Czysty zysk	1428.90
Mk.	24763.99

Zarząd Warszawskiego Akc. Tow. Pożyczkowego na zastaw ruchomości

na zasadzie § 23 Ustawy, ma zaszczyt prosić p. p. akcjonariuszów na zwyczajne Walne Zebranie, mające się odbyć w dniu **9 kwietnia 1921 r.** o godz. 7-ej wieczorem, w biurze Towarzystwa w Warszawie przy placu Wareckim Nr. 2, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego Zebrania.
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania i projektu podziału zysków za 1920 r.
- 3) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek.
- 4) Wybór Członka Zarządu, Zastępców i pięciu członków Komisji Rewizyjnej.
- 5) Zatwierdzenie budżetu wydatków na 1921 r.
- 6) Sprzedaż nieruchomości w Łodzi lub zamiana na inną nieruchomość.
- 7) Wnioski akcjonariuszów, złożone w myśl § 24 Ustawy.

Wrazie nieprzybycia przepisanej w § 43 Ustawy liczby akcjonariuszów, powtórne Walne Zebranie odbędzie się w dniu **23 kwietnia 1921 r.** o godz. 7-ej wiecz. w tymże lokalu, dla zdecydowania tych samych spraw, przyczem Zebranie to będzie prawomocne bez względu na liczbę przybyłych akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zebraniu winni nie później, jak na 7 dni przed Zebraniem złożyć Zarządowi swoje akcje lub kwity właściwych instytucji kredytowych.

Zarząd Warszawskiej Kasy Handlowo-Przemysłowej.

Wzywa członków kasy na XIII nadzwyczajne ogólne zebranie, mające odbyć się w terminie **21 marca r. b.** o godz. 1 po poł., a w razie niedojścia w II terminie tegoż dnia o godz. 5 po poł. w lokalu kasy Ś. t. Krzyska 20. Porządek dzienny zebrania: sprawa likwidacji kasy i sposób przeprowadzenia takowej.